

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrť leta 3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri dopoludne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Ogledi in poslušnice se računajo po peti vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le uredništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Dva nujna predloga.

Naš državni poslanec Oskar Gabršček je stavil v zbornici poslancev dva nujna predloga, ki se glasita tako-le:

1.

V katastralni občini Škoflje-Zavrhek, krajevna občina Naklo v okrajnem glavarstvu sežanskem, so bili vsi poljski pridelki uničeni po toči.

Nevihita je bila tako grozna, da so dobili še dva dni kasneje sledove točnih zrn na poljih.

Škoda je bila cenjena komisijončno na 25.000 K, utegne pa v svojih posledicah biti še mnogo večja.

Prebivalci imenovanih krajev, ki živijo izključno o kmetiji in živinoreji ter imajo pri normalnih razmerah od svojega gospodarstva komaj toliko dobička, kolikor potrebujejo za svoj dom, so izročeni največji bedi.

Ker prebivalstvo nima stranskih zaslužkov in ni pričakovati od nikake strani pomoči ter se bliža najslabši letni čas, predlagajo podpisani:

Visoka zbornica naj sklene po uporabi vseh po poslovníku dopustnih okrajšav:

„Visoka vlada se naprosi, z vso hitrostjo še pred zimskim časom prizadeta krajema Škoflje in Zavrhek dati izdatno pomoč v svrhu nakupa najpotrebnejših sredstev za življenje ubogemu prebivalstvu.“

2.

Občino Ponikve, ki spada pod okrajno glavarstvo tolminsko, je zadelo v zadnjih letih mnogo elementarnih nesreč.

Posebno velike so bile škode po toči od 24. julija 1900., ko je bil uničen velik del poljskih pridelkov. Storjena škoda je bila cenjena na 7000 K.

Prihodnje leto, tudi meseca julija 20. dne, se je pa razsula tam še večja nevihta, ki je uničila vse upe ubogega

prebivalstva. Storjena škoda je bila naznanjena od občinskega predstojništva na 25.000 K.

Posebna prikazen je pač to, da sta obiskala letos v istem mesecu dne 28. gori imenovane kraje še hujši vihar in toča. Toča je ležala v taki množini, da je bilo videti cele dneve kakor da so nekateri deli teh krajev pokriti s snegom.

Kmet je videl, da je prišel ob ves svoj trud.

Škoda je bila cenjena na 30.000 K.

Za vse te škode ni došla ubogemu, hudo prizadetemu prebivalstvu nikaka pomoč.

Edina olajšava, ako se sme to tako imenovati, je bil odpis davkov za leto 1901. v znesku 529 K.

Letos so sicer zopet precenili škode na poljih — v svrhu odpisa davka — ali gotovo je, da znesek, ki se ima odpisati, ne bo znašal stotnega dela resnične škode.

Razvideti se dá, da se bo nahajalo prebivalstvo v veliki bedi, ako se ne poskrbi za izdatno pomoč.

Občinsko predstojništvo se je obrnilo na visoko c. kr. vlado v svrhu, da dobi kako subvencijo.

Priporočalo bi se, dati revnemu prebivalstvu dela in zaslužka s tem, da bi se dovolilo za troške izgotavljanja občinske ceste, ki se dela že leta in leta, — do prihodnje bohinjske železnice — 50% državnega prispevka.

S tem bi se v prvi vrsti ustvarila za revnejše prebivalstvo velika olajšava v bedi; pridobila pa bi mnogo tudi cela okolica, ker bi bilo mogoče staviti gradbeni les s Ponikve in Pečin na železniško črto v Bačo.

Za gradnjo železnice bi bilo to hasek, ker kakor znano bržčas nedostaje lesu na celi črti od Podbrčja do Gorice.

Gledé na te okoliščine predlagajo podpisani:

Visoka zbornica naj sklene:

„Visoka vlada se pozivlje, dati občini Ponikve v okrajnem glavarstvu tolminskem primerno pomoč.“

Predlog se ima obravnavati z vsemi po poslovníku dopustnimi okrajšavami.

Dalje je stavil poslanec Gabršček še dve interpelaciji: glede kobariškega močvirja in gledé odtegnitve podpore sad. in vin. društvu v Ročinju. Ko dobimo besedilo, priobčimo obe interpelaciji. —

Vrednost našega politikujočega duhovnika.

II.

Na Štajerskem se je zgodilo nekaj, kar je osupnilo vsakogar, kdor se je zanimal za tamkajšnje deželnozbornske volitve.

Pri volitvah v kmečkih občinah je bila slovenska politikujoča duhovščina vsa na nogah, pri volitvah v mestih in trgih, za katere gre pravzaprav boj stajerskih Slovencev, pa je ni bilo ne blizu ne poleg.

Gledé na volitve v kmečkih občinah so bili strašno goreči: v brezkem okraju so komandirali že kar naprej ter izbrali svojega kandidata, se predno se je vršil skupni volilni shod v Celju, na katerem so postavili kandidata. Žekar je naš kandidat, so kričali po farovžih v brezkem okraju, in „vodstvo“ v Celju ni moglo drugače nego potrditi to „ljudsko voljo“. V ormoškem okraju so skatili v zadnjem hipu slovo in šli so v boj za svojega moža, za mariborskega Korošca, ki je pa slavnostno propadel. Komando iz farovžev se je razbil ob pravo ljudsko voljo, kar je jako vesel pojav v političnem boju stajerskih Slovencev.

Ali ko so bile volitve na kmetih končane, pa so se poskrili politikujoči gospodje duhovniki v brloge svojih farovžev ter se rajši pomenkovali s svojimi dobro rejenimi kuharicami nego da bi bili šli volit. Izostali so, kakor en mož. Pravijo, da so dobili tak ukaz od zgorej, pravijo pa tudi, da so se masčevali za Korošca. Bržčas bo oboje resnično. —

Tu se vidi zopet našega politikujočega duhovnika v pravi luči. Tam, kjer je varno, tam rogovi, kjer pa je narodna stvar izpostavljena nevarnosti, tam ga pa ni. Zakaj ne? I, nu, zato ne, ker dandanašnji našemu politikujočemu duhovniku ni prav nič več za narodnost, za zmago Slovencev nad drugorodnimi zatiralci, ampak njim je le za „kristianstvo“. Kjer se čutijo varne, kjer je mogoče, da prodrejo njihovi kandidati, tam nastopajo, kjer pa tega ni, pa izginejo s pozorišča kakor kafa. Na pomoč priskočijo le tam, ako bi bil kak klerikalni kandidat, pa bodisi take ali take narodnosti, v nevarnosti, da ne bo izvoljen. Tam pomagajo, ker gre „za sveto stvar“.

In duhovščina na Štajerskem tudi namerava odslej postaviti se v boj za klerikalizem na sploh na Štajerskem, kar kaže isto namero, katero hočejo Podgorci doseči na Koroškem, da naj bodo Slovenci le privesek nemškemu klerikalizmu. Da hočejo organizirati stajerski politikujoči duhovniki „katoliško stranko“, smo že povedali. Danes dostavljamo še, da ako se jim to posreči, potem zadoni že v doglednem času stajerskim Slovincem na uho smrtna pesem o narodni zavezi in o pravem boju za sveto naše narodne pravice. Upamo pa, da se ta nakana razbije pravočasno ob zavednosti stajerskega ljudstva ter ob energiji poklicanih posvetnih narodnih voditeljev. Ako tega ne bo, pa zadene Štajersko usoda Koroške.

Današnjemu politikujočemu duhovniku je le za to, da ima na vrvi „dobro ljudstvo“, kjer je na varnem, tudi brenči nekaj o narodnih pravicah, kolikor jih sploh imamo, kjer pa se bije v istini hud boj za našo sveto narodno stvar, tam pa je skrajno mladen, najrajši se pa kar skrije v „rožsko kuhinjo“, kjer se drži rajši svoje kuharice za predpasnik, nego da bi stopil v boj tam, kjer gre trdo za slovenske glasove.

Taki in enaki pojavi pričajo pa dovolj glasno, da je današnji duhovnik v našem političnem boju skrajno nezanesljiv — ako je kje kaka izjema, naj jej bo vsa čast! — zagadel pa se moramo boriti po celi Sloveniji proti uplivu duhovščine na naše politične razmere, ako hočemo, da ostane v ljudstvu

— 31 —

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski pisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravske.

(Dalje.)

Ta božjepotnik pravi, da je bil že v Sveti deželi, toda zamán bi ga vprašal po kakem morju, ali deželah, ker še tega ne vé, kako je ime grškemu cesarju in v katerem mestu prebiva.

„Vedel sem,“ odvrne s hripavim glasom božjepotnik, „toda vse sem pozabil, ko me je na Donavi jela tresti mrzlica.“

„Jaz se najbolj čudim mečem,“ reče Zbišek, „ker jih pri potujočih klerikih še nikdar nisem videl.“

„Dovoljeno jim je nositi meče, ker še niso posvečeni, da pa tudi jaz nosim meč, ni to nikako čudo. Pred jednim letom sem pozval sam Volka iz Brezove na dvoboj na poteptani zemlji, in to radi tega gozda, skozi kateri ste šli v Bogdanec. Toda ni prišel...“

„Kako bi se mogel boriti z duhovnikom?“ spregovoril Zih.

Na te besede opat zardí, udari s pestjo ob mizo in zakliče:

„Kadar sem oborožen, nisem več duhovnik, marveč plemič... On ni prišel, temveč me je napadel rajše v Tulči s svojimi hlapci. Evo, zato tudi nosim meč!... Omnes leges, omniaque iura vim vi repellere cunc-

tisque sese defensare permittunt!*) Radi tega sem jim sam dal meče.“

Začuvši latinščino, so Zih, Matija in Zbišek nakrat umolknili ter sklonili glave pred opatovo učenostjo; on pa se je nekaj časa še oziral z jeznim pogledom naokrog in končno rekel:

„Kdo vé, če me on še tukaj ne napade?“

„O jej, naj mu to le pride v glavo!“ zakličejo popotni kleriki ter sežejo po mečih.

„Da bi le hotel! Saj je že tudi meni dolgčas po boju.“

„Saj on tega ne stori,“ reče Zih. „Poprej pride radi tega, da se pokloni vaši milosti. Gozda se je bil že odrekel, in sedaj mu je mar samo za sina. Vedite! Ali on tega ne dočaka.“

Opat se pomiri ter reče:

„Mladega Volka sem videl, ko sta pila s Čtanom iz Rogove v krčmi v Krešnji. Nista nas takoj spoznala, ker je bilo temno. Pogovarjala sta se o Jagjenki.“

Tu se obrne k Zbišku.

„In o tebi.“

„Kaj neki hočeta meni?“

„Ona nista hotela ničesar, samo to njima ni prav, da se nahaja ne daleč od Zgorelic še kak tretji. Pa je rekel Čtan Volku: „Kadar mu opraskam kožo, ne bo več lep.“ Volku pa je dejal: „Morda se bo naju bal, ako ne, pa mu takoj polomim kosti!“ Na to sta jela drug drugega zagotavlјati, da se ju boš bal.“

*) Vsi zakoni in vsa práva dopuščajo, da se vsakdo brani, ter se sila odbiva s silo.

Ko Matija to sliši, pogleda Zih, Zih pa njega, in na obrazu obeh zaigra zvit in radosten smeh. Nihče ni bil prepričan, da je opat v resnici slišal ta razgovor, ali pa si ga je sam izmislil radi tega, da zbode ž njim Zbiška, toda to sta vedela oba, zlasti še Matija, ki je dobro poznal Zbiška, da na svetu ni boljšega sredstva, s katerim bi se dal mladenič pridobiti za Jagjenko.

Opat pa dodá:

„To sta zares hrabra človeka!“

Zbišek ni pokazal nikake razburjenosti, marveč je samo vprašal Zih z nekim čudnim in nenavadnim glasom:

„Jutri je nedelja?“

„Dá.“

„Ali greste k sveti maši?“

„Nú, dá.“

„Kam? V Krešnjo?“

„Tje nam je najbližje. Kam bi neki šli?“

„Nú, prav!“

XV.

Zbišek dohiti Zih in Jagjenko, ki sta potovala v družbi opata in njegovih klerikov v Krešnjo, se jima pridruži in gre ž njima, ker je hotel pokazati in prepričati opata, da se ne boji niti Volka iz Brezove, niti Čtana iz Rogove, in da se ne misli skrivati pred njima. V prvem hipu je bil ves prevzet od Jagjenkine lepote. Dasi jo je videl večkrat v Bogdancu in v Zgorelicah v krasni obleki, ni videl še nikdar take, kakoršna je bila danes na poti v cerkev. Obleko je imela

sploh se smisel za naš narodnostni boj. Ako pa bi prevladala težnja naše politikujoče duhovščine, potem bi se brcili le še za „krščanstvo“, za „katoliško“ može, naše ljudstvo bi bilo le še „katoliško“ — narodnost pa bi izginila popolnoma s površja našega boja.

Za tem stremi „slovenski“ klerikalizem, zato pa kdor teče za zastavo klerikalizma, tisti koplje našemu narodu kot takemu grob, kdor pa se bojuje proti tej struji, tisti je pravi rodoljub.

Iz klerikalnega sveta.

O revizorjih slavne „Gospodarske zveze“ smo govorili že večkrat, zlasti takrat, ko smo preresetavali „Cerkljansko posojilnico“, katera je bila zašla preveč na klerikalno pot. V zadnjem času pa stopata dva revizorja te klerikalne „Zveze“ bolj in bolj na površje; ta dva moža sta Pelc in Seliškar. Pelc je prišel v preiskavo radi goljufije, ker je pri konsumnem društvu v Rečici na Štajerskem falzificiral bilanco. Tovariš mu Seliškar pa je prišel te dni celo v zapor. Te dni je bil zaslišan v Mariboru pri sodnji, ker je falzificiral bilance, protokole in zadolžnice konsumnega društva v Marenbergu. Ta dva moža sta revizorja „Gospodarske zveze“, to je tiste zveze, ki je dobila od vlade 15.000 kron podpore, in sicer na poročilo odposlanca poljedelskega ministerstva. Ta odposlanec je revidiral ta razna društva, ki tvorijo omenjeno zvezo, ter ker jo je priporočil, je dalo ministerstvo tisočake. Sedaj prihajajo pa take reči na dan, in revizorja „Gospodarske zveze“, katera ima nalogo, izvrševati nadzorstvo nad svojimi zadrugami v to svrhu, da se dela posteno, sta prišla v navskrižje z zakoni. Znamenito je pri tem vprašanje: ali sta delala ta dva revizorja tako sama od sebi ali sta dobila taka navodila od vodstva „Gospodarske zveze“? Na čelu „Gospodarske zveze“ stoji predstojnik ljubljanske knezofskijske ordinarijatske pisarne in ravnatelj „Zveze“ je skofov brat. Ljudje božji, kaj pravite na to? Morda to: da črna suknja in brač ne tičeta skupaj.

Tisti Klobučar, ki je vodil konsume v Marnbergu ter, kakor že znan, sedaj sedi v preiskovalnem zaporu, je imel nad prodajalno napis: „Rimska katoliška trgovina“. Pameten človek, ki to čuje, ne ve, ali bi se jezil ali smejal taki budalosti. Umetno pa je, da so radi takega napisa podpirali in priporočali trgovino zlasti duhovniki. Ha, „rimsko-katoliški trgovec“, to ni kar tako, to se ne čuje vsaki dan? Temu Klobučarju se je dobro godilo, ker trgovina je vspevala, on pa je bil neomejen „gospodar“. Napravil si je premoženje, živel imenitno, in tako dobro se mu je začelo goditi — čeprav je bil še malo poprej le navaden notarski pisar brez premoženja ali s kopo otrok — da je hotel dati doto celo neki svoji nečakinji, ki jo je poklical iz Ljubljane

k sebi ter jo hotel tam omožiti. Povedali smo že zadnjič, da je bila posojilnica molzna krvavica za konsume. Od kod torej bi bil vzel denar ta Klobučar, kaj pravite? ... Vsa reč s tistim marnberskim konsumnom smrdi tako, da ta smrad dregne v nos menda tudi najbolj zagrizenega konsumarja. In za vsemi takimi rečmi stoji posvečena črna suknja! Grozno!

Dunajski Lueger sedaj po „sijajni“ zmagi klerikalcev v deželni zbor na Nizjeavstrijskem ni imel nujnejšega posla od tega, da je poskrbel, da je občinski svet dunajski dovolil 25.000 K v ta namen, da se založijo zlate in srebrne kolajne v spomin papeževega jubileja. Za češke šole na Dunaju nima občina denarja, tudi ga nima v zadostni meri za reveže, ki iščejo konec svojemu trpljenju v valovih Dunava, ali za papežev jubilej pa je bilo hitro tu 25.000 K. Sveti možje Luegerjevega kalibra potrebujejo kolajno, da se bodo postavljali tako z vidnim znamenjem, kako gorijo za čast božjo in za svojega vrhnega poglavarja! Kdo ve, kake kolajne bi dal napraviti dr. Šustersič, ako bi gospodaril v kranjskem deželnem zboru tako, kakor on hoče. Žlindre bi najbrže ne dal skovati v medalje!

Na Tirolskem se je oglašil za neko razpisano službo zdravnik, ki je priložil svoji prošnji spričevala, diploma in pa „pildek“, ki prica, da je prositelj član Marijine družbe. Tak zdravnik, ki je verski fanatik, bi niti ne hotel zdraviti recimo takega človeka, ki ni klerikalec. Utegnilo bi se zgoditi, da bi ga naganjal, naj se vpiše v kako Marijino družbo ali naj pusti kak „liberalen“ časnik ali stranko, drugače pa bi ga morda ne hotel zdraviti, četudi je nevarno obolel in je navezan le na bližnjo pomoč takega zdravnika. Glejte, ljudje božji, kako divne razmere vstvarja klerikalizem in kako steza svoje gospodstvaželjne kremple po vseh stanovih. Ali ni le opravičeno, da se branimo upliva klerikalizma ter varujemo pred takimi ljudmi, kakoršen je opisani „tirolski“ zdravnik?!

Domače in razne novice.

Stanje našega cesarja. — Cesarju se obrača vedno na bolje. Sedaj se more že sprehajati po schönbrunskem vrtu. Torej je vsaka nevarnost izključena.

Osebnosti. — Poštni oficijal g. dr. Ivan Debelak v Gradcu je imenovan pošt-nim koncipistom v Zadru.

Konstrukteur na tehniški visoki šoli na Dunaju, naš rojak gospod dr. Makso Fabiani, je dobil naslov izrednega profesorja.

V Pulj je premeščen iz Gorice sodni avskultant g. Josip Lévpustek.

Poroke. — Poročil se je včeraj gospod Evgenij Rajer iz Opatjegasela z g.čno Marico Defrančeskijevo iz Šturij.

V ponedeljek se je poročil g. Evgen Forcassin v Trstu z g.čno Marijo Gerbčevico v Gorici.

Danes se je poročil g. Rado Germovnik z g.čno Ines Davidovo v Gorici.

Vse najbolje!

Pred izpraševalno komisijo na obče ljudske šole v Gorici so napravile izpit učiteljske sposobljenosti a) za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom gospodične: Babnik Antonija, Bajc Marija (za slov. lj. šole z odliko), Bavdek Leopolda, Debevec Helena, Fajgelj Cecilija, Fischer Marija (oboje z odliko), Gerželj Ana, S. Gornik Ambrozija, Klein Ana, S. Kopac Anzelma, Kosir Valerija (italj. kot predmet), Lavrenčič Klementina, Velepč Marica, Zevnik Terezija; b) za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom gospodične Čopić Franja, Kavčič Ema, Makuc Elizabeta (nemščina kot predmet), Perhavec Marija (nemšč. kot predmet), Podgornik Katarina, Zmerzlikar Karolina (nemšč. kot predmet), Zupančič Karolina (nemšč. kot predmet); c) za ljudske šole z nemškim učnim jezikom gospodične Schwarzer Marija, Strudthoff Marija in pl. Wawra Ozita (z odliko).

Naši Lahi pojdejo v Rim. — Odbor tukajšnjega laškega dobrodelnega društva namerava prirediti veliko romanje v Rim, in sicer za dan 9. januarja 1903., ko bodo obhajali 25-letnico, odkar je umrl Vittorio Emanuele II. „il Re Galantuomo“, vlak bi šel iz Gorice dne 7. januarja ter dospe v Rim na dan 9. na slavnosti. Železnica jim zniža cene baje za 75% tako, da vožnja v drugem razredu tje in nazaj ne bode stala več nego 42 lir, v tretjem razredu pa samo 22. Pričakujejo udeležbe iz Gorice, Trsta, Pulja, sploh iz „laških“ dežel v Avstriji.

Tje doli, tje doli proti „Večnemu mestu“ jih vleče srce, proti Dunaju jih potegujejo le — prazni žepi!

Klerikalno resničeljubje. — Pretekli teden smo bili dobili iz Kanala poročilo, da je bivši župan g. Zega v starasinstveni seji interpeliral glede dopisa v „Gorici“, kjer se ga je dolžilo, da je on kriv, da je zabranilo c. kr. okr. glavarstvo preseljevanje semenj, in zahteval, naj spozna starasinstvo njegovo nekrivdo ter naj to sporoti „Gorici“, da dopis preklic. Starasinstvo je sprejelo željo g. Zege na znanje in obljubilo storiti, kar potreba. Nato smo pričakovali, kdaj in kako priobči „Gorici“ ta preklic ter kako da zadoščenje težko obrekovanemu g. Zegi.

V včerajšnji „Gorici“ pa citamo to-le: „Županstvo v Kanalu nas prosi, da priobčimo tale odlok c. kr. okr. glavarstva v Gorici.

Reševaje tamošno sporotilo dne 22. oktobra 1902. št. 1439 naznanja se, da se ne sme držati živinskega irga dne 10. novembra t. l., ker ni še rešena ta zadeva. Opaža se pri tem, da gospod župan nima nobene krivde, da se ne sme obdržati tega semnja.

Za c. kr. namestništvenga svetovalec:

Polley, L. r.“

Kdor to čita ter ne ve, kako ta reč stoji, notice sploh ne more umeti, marveč mora ugibati, čemu je pravzaprav prišla v list. Kdor pa ve, da naj bi bila ta notica zadoščenje obrekovanemu g. Zegi, tisti pa se ne more natuditi prefriganosti klerikalcev, ki porečejo, da so dali zadoščenje g. Zegi s priobčenjem onega pisma, ali so to storili vendar tako, da to ni nikako zadoščenje, marveč so resnico prekrili tako prefrigano, da se je ne more spoznati. Nepoučeni ljudje bi naravno sodili, da se tiče vsa reč sedanjega g. župana.

Je pač stara reč ta, da pri klerikalcih ni lojalnosti doma, in kjer bi vsakdo drugi pošten človek dal za storjeno krivdo posteno zadoščenje, tam se klerikalci zvijajo kakor kače ter spravijo kaj takega na dan, da se morejo malce skriti za tisto, češ, saj smo storili, kar je prav. Lojalnosti ni pri njih doma, in na nauk: Ljubite resnico, hčerko božjo! so popolnoma pozabili.

Misljon v Kobaridu. — Vršil se je tako, kakor smo že naprej vedeli. Glavni namen je bil: pregnati „Sočo“ in Primorca“ iz Kobarida in z njima „liberalizem“. Povemo pa že tukaj, da vsa pobožna prizadevanja gospodov misijonarjev niso dosegla svojega namena, kajti tisti, katere so hoteli „spreobrniti“, vedo prav dobro, zakaj hočejo črnuhi odstraniti „Sočo“ in „Primorca“. Na to stran torej ostane vse po starem, morda je ta misijon nam prinesel še celo kaj dobrega, da je kdo spregledal, kako grdo politično gonjo uganjajo misijonarji po lecah in spovednicah, ter jim obrne hrbet.

Kako se je godilo pri tem misijonu, o tem pa bo govoril iz prisproste roke udeleženega moža danes nam došli dopis, kateri priobčimo prihodnjik, ker je za danes prepozno. Dobili smo tudi še druga poročila.

Iz Šempasa nam pišejo, da župnik župan Grča je že na nogah radi bližnjih občinskih volitev. Sklicuje razredne shode, za vsak razred posebej. Za prvi razred rabi butiljke, za drugi belo vino, za tretji pošilja pa „fregolo“ v boj. Ljudje pa se jezijo radi velikih občinskih doklad, katere so jim naprtili sveti možje Grčeve vlade. Zato pa se boji Grča, da mu zajec ne preleče poti. Rad bi še svoj „pungrat“ ogradil iz žuljev kmeta.... Dopisnik pa pravi, da naj kmotjo malce pomislijo in spregledajo, na katerem stališču stojijo z butaro občinskih naklad ter naj pazijo, da si ne naložijo še večjega bremena na hrbet, ako se udajo vabljivim besedam g. župnika-župana.

Kanalsko grajščino je kupil sin grofa Alfreda Coroninija, grof Karol Coronini-Cronberg.

Lisjak. — Iz Borjana v Furlaniji poročajo, da je poljski čuvaj Jos. Kandolf v hosti prijel nekega Laha iz Villanove, ki je kradel les. Lah iz kraljestva ga je udaril, nekar mu je vrnil poljski čuvaj po glavi, vsled česar je padel Lah na tla, in zdelo

iz rdečega sukna, obrobljeno s hrmelinovo kožuho-vino; na rokah je imela rdeče rokavice in na glavi z zlatom izšivano kapo, izpod katere sta jej viseli navzdol po hrbtu dve debeli kiti.

Tudi na konju ni sedela kakor mož, marveč na visokem sedlu z naslonilom in klopico pod nogami, katere je bilo komaj mōti videti pod dolgo in jako gubasto suknjico. Zihu, ki je dopuščal deklici, da je nosila doma kožuh in škornje iz telečje kože, je bilo dokaj mar za to, da je pred cerkvijo spoznal vsakdo, da ni prišla tjakaj hči kakega navadnega, neznatnega plemiča, marveč gospodična iz ugledne viteške hiše. Zato sta njenega konja vodila dva mladeniča, opravljena v tesno obleko, kakoršno so navadno nosili pazeži. Štirje dvorski služabniki so jezdili zadej in za njimi opatovi kleriki z meči in pljunkami za pasom.

Zbišek je občudoval ves spreved, zlasti pa še Jagjenko, ki je bila podobna sliki, ter opata, ki se mu je zdel v svoji rdeči obleki s širokimi rokavi enak kakemu potujočemu knezu. Najskromnejše je bil oblečen še Zih sam, ki je sicer ljubil vnanjo lepoto na drugih, sam sebi pa je prepustil le petje in razveseljevanje.

Ko so se sešli, so jezdili v jedni vrsti: opat, Jagjenka, Zbišek in Zih. Opat je naročil svojim pevcem, naj zapojó kako pobožno pesem, toda čez trenutek se je jel razgovarjati z Zbiškom, kateri je smehljaše se ogledoval orjaški njegov meč, ki ni bil nič manjši od nemških mečev za dve roki.

»Vidim,« spregovoril opat, »da se čudiš mojemu meču, torej vedi, da sinode dovoljujejo duhovnikom nositi meče, da, tudi drugo orožje, ako so na potovanju. Sicer pa, ko je zabranjeval sveti Oče duhovnikom nositi orožje in rdečo obleko, je imel gotovo v mislih ljudi nizkega stanu, kajti plemiča je Bog vstvaril

za orožje, in kdor bi mu ga hotel vzeti, ta bi nasprotoval njegovim večnim naredbam.«

»Videl sem mazoveškega kneza Henrika, kako se je boril na kolišču,« odvrne Zbišek.

»Tudi to se mu ne more zameriti, da se je boril,« reče opat, dvignivši prst kvišku, »marveč samo to, da se je oženil, in sicer še jako nesrečno, ker je vzel fornicarjem et bibulam mulierem¹⁾, katera, kakor pravijo, je Baccha²⁾ od svoje mladosti spoštovala a pri tem tudi bila adultera³⁾, iz česar tudi ne more priti nič dobrega.«

Tu je vstavil konja ter ga jel učiti še bolj resnobno:

»Kadar se bodeš hotel ženiti, ali vzeti uxorem⁴⁾, moraš gledati na to, da bo bogaboječa, lepega vedenja, štedljiva in marljiva, kar ti priporoča poleg cerkvenih očetov še paganski modrijan Seneka. Ali kako hočeš spoznati, da si prav pogodil, ako pa ne poznaš gnezda, iz katerega dobiš tovarišico svojega življenja? Kajti neki drugi veliki modrijan pravi: Pomus non cadit absque arbore⁵⁾. Kakoršen je vol, taka je tudi koža; kakoršna je mati, taka je tudi hči... Iz tega pa se nauči, grešni človek to-le, da ženske nikdar ne išči daleč, marveč blizu, kajti ako dobiš hudobno ali hudomušno, se jej boš pogostoma jokaj, kakor se je razjokal celo veliki modrijan, ko mu je njegova soproga v svoji jezi aquam sordidam⁶⁾ vliila na glavo.«

»In secula seculorum amen!⁷⁾« zakličejo z jednim glasom potujoči kleriki, kateri pri svojih odgovorih

¹⁾ Razbrzdano in pijači udano žensko.

²⁾ Baccha (t. j. vino).

³⁾ Presestnica.

⁴⁾ Soproga.

⁵⁾ Jabeiko ne pade daleč od dbla.

⁶⁾ Blatno vodo.

⁷⁾ Na veke vekov, amen.

niso vedno pazili, ali so isti opatu po volji ali ne.

Vsi pa so poslušali kaj pozorno opatove besede ter občudovali njegovo zgovornost in znanje sv. pisma. Opat nikakor ni obračal svojih besed naravnost na Zbiška, marveč tudi na Zih in na Jagjenko, kakor bi hotel vse poučiti. Jagjenka je dobro razumela, za kaj gre, kajti pozorno je zrla izpod dolgih trepalnic mladeniča, ki je naježil obrvi ter pobesil glavo, kakor bi globoko premišljeval o tem, kar je slišal.

Čez trenutek je šel spreved dalje, toda vsi so molčali, še le tedaj, ko so že zagledali Krešnjo, seže opat po svojem pasu in ga obrne nazaj tako, da je lahko dosegel meč, ter reče:

»Stari Volk iz Brezove pride gotovo s številnim spremstvom.«

»Gotovo,« pritrdi Zih, »čeprav so govorili služabniki, da je zbolel.«

»Ali jeden mojih klerikov je slišal, da nas hoče napasti pred krmo po službi božji.«

»Ne storil bi tega brez poziva, in zlasti ne po sveti maši.«

»Naj mu pošlje Bog dobrega duha. Jaz ne iščem z nikomur boja in potrpežljivo prenašam vse krivice.«

Na to se ozre po svojih ljudeh ter reče:

»Ne izvlecite meča ter pomnite, da ste duhovniki; ako pa jih izvlečejo oni prvi, takrat pa le po njih!«

Zbišek, ki je jezdil poleg Jagjenke, jo je izpraševal po tem, za kar mu je bilo največ mar.

»Čtana in mladega Volka dobimo brezdvomno v Krešnjo,« je dejal. »Pokažeš mi ju od daleč, da ju spoznam.«

»Prav, Zbišek,« mu odvrne Jagjenka.

(Dalje pride.)

se je, da je mrtev. Niti zganil se ni. Poljski čuvaj se je prestrašil ter tekel v Krmin po pomoč, ali ko se je vrnil spehan in v skrbeh, se ni mogel prečuditi, da ni nikjeri mrtveca. Zgodil se je bil pač čudež, da je „mrtvec“ vstal od mrtvih ter jo popihal čez mejo na varno, dotim je ubogi poljski čuvaj trepetal strahu, kaj se zgodi, ako ga je ubil. Ko se je pa prepričal, da ga ni nikjeri ter jel misliti, da jo je lisjak popihal, se mu je odvalil velik kamen od srca. In tako sta oba zadovoljna.

Splašena konja. — Včeraj dopoldne okoli 10. ure sta se pripodila konja z neko gosposko kočijo čez Koren v Gosposko ulico. Oje je bilo zlomljeno in eno kolo je bila kočija izgubila. Poštni uslužbenec, ki vozi pakete, je stal z vozom v Gosposki ulici pred poštnim uradom št. 3. Ko je videl, kako konja dirjata ter bi se utegnili zgoditi kaka nesreča, je skočil k njima ter ju postavil. Eden konj je padel na tla. Na to so ju odpregli ter odvedli domov, kakor tudi so kočijo spravili s pota. Kmalu potem pa jo je primahal kočijaž zamazan in menda pobit v Gosposko ulico. Nesreče ni bilo nobene, ker je bila kočija prazna.

Izpred sodnije. — Razzaljenja Velikanstva in nevarnega pretenja je bil obdolžen 40-letni Franc Rožič iz Ločnika. Sodnija ga je oprostila obtožbe, drž. pravdnik pa je vložil pritožbo ničnosti. — 22-letni Josip Širok iz Gorice je hotel nesti v cirkus Rajčevičev, ko je bil v Gorici, pri predstavi liter vina. Redar Vodopivec pa ga je ustavil rekoč, da je prepovedano nositi vino v cirkus. Širok pa se je na to zoperstavil redarju ter rekel, da on nima nič zapovedovati. Redar ga je na to aretiral, ali Širok je skušal izmuzniti se mu, ter se je branil tako, da so morali priskočiti na pomoč še drugi redarji, da so ga spravili na glavarstvo. Pred sodnijo je trdil Širok, da ne ve ničesar ter da je bil tisti večer popolnoma pijan. Priče, ki so bile zaslišane, so pričale neugodno za obtožence. Sodniki so mu prisodili 7 mesecev trde ječe s postom in trdim ležiščem vsaki mesec.

Drzen tat. — Iz Gradišča ob Soti poročajo, da se je v soboto neki tat priklatil v hišo kovača Franca Pianija ob cesti proti Zagraju. Mož je delal v svoji delavnici, žena pa je bila v prvem nadstropju. Tat je pobral srebrno uro z verižico, shranjeno v omari, potem pa je šel čez polje, kar so ga mogle nesti noge.

Zopet otrok, ki se je opeknel in umrl. — V Pevni so pustili 2 letnega Francka Šustersičevega samega pri ognju. Kdo ve, kaj je počel otrok, da se mu je izlila posoda polna vrele vode po obrazu. Otrok se je tako opeknel, da je kmalu potem umrl.

Društvo za podporo odpuščenih kazencev in njihovih nedolžnih rodbin je imelo v nedeljo svoj redni občni zbor. Predsedoval je odvetnik dr. pl. Egger. Iz poročila smo že priobčili pred kratkim najvažnejše reči. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem. Izvolili so tri presojevalce in tri njihove namestnike.

Ne puščajte otrok doma brez varstva! — V nedeljo zvečer sta puslila zakonska Kumarjeva doma sama 8 letnega dečka in 5 letno deklico ter šla menda v gostilno. Otroka pa nista spala, ko ni bilo starišev doma, marveč sta stikala okoli petrolejke tako, da se je končno unela slavnica. Otroka sta začela kričati, na kar so prihiteli ljudje, ki so vrgli slavnico skozi okno. Prišli so tudi ognjegasci, ki pa niso imeli ničesar več opraviti. Otroka je bila vzela v varstvo neka Doljakova, dokler se niso stariši vrnili domov.

Mussaffjevi prevodi. — Kupi se Mussaffjeve prevode od onih dijakov, kateri so obiskovali prosti italijanski tečaj. Ponudbe na naše upravnistvo.

Vojaštvo pripravljeno. — Jeden bataljon 27. pešpolka v Ljubljani je dobil povelje, da mora biti pripravljen za odhod v Trst, ker se je bati zopet štrajka. Tudi v Gorici so vedno pripravljeni na štrajk v Trstu.

Krčmarska zadruga. — Kakor smo že naznanili, so imeli v soboto tukajšnji krčmarji in gostilničarji, ki so člani te zadruge, svoj občni zbor, na katerem so volili predsednika. Izvoljen je bil Kancijan Happacher, lastnik hotela „pri zlatem angelju“.

V Ajellu v Furlaniji so občinske volitve iz prvega razreda ovržene ter se bodo vršile nove v kratkem. O teh volitvah smo

pisali svoj čas obsirneje ter povedali, kako se peča dr. Gregorčič čelo za furlanske občinske volitve, slovensko narodno delo pa pušča v nemar. Povedali smo tudi, kako je nagnal nekega Brica odločevati v Ajellu v priloge klerikalcev pri omenjenih volitvah.

Pri občinskih volitvah v Medeji so zmagali liberalci. Pustili so v starasinstvo le župnika Primosa. Klerikalna stranka se je pri volitvah popolnoma umaknila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v prid je jel izdajati Svetko Hanibal Škerl, trgovec v Trstu, ulica Giulia št. 22, biskopi „Adrija“. Sto komadov v lepem zaboju stane 3 K 60 h, ista množina brez zaboja pa le 3 K. Večja naročila so ceneja. Za izpraznene zaboje se izplača nabavna cena 60 h, če se vrnejo nepoškodovani. Biskoti se pošiljajo franko. Naročila izvršuje družbin založnik S. H. Škerl. Ker se to izborno in ceno domače blago prodaja v korist vseslovenski šolski družbi, je rodoljubnim Slovenkam in Slovencem najtopleje priporočamo.

Klobučar Leopold Horvat v Gorici, Gosposka ulica št. 12 tik lekarne Gironcolijeve, priporoča svojo zalogo raznovrstnih klobukov in čepic za vse sezone, katere izdeluje v lastni tovarni po naročilu toli na drobno kakor tudi na debelo. Nadalje kupuje lisice, zajčke, kunine in jazbecje kože. Cene zmerne.

Proti trganju in revmatičnim boleznim, na katerim zlu jih na tisoče trpi posebno ob nastopu ojstrega vremena, je najboljšje učinkujoče sredstvo Zoltanovo mazilo. Stekl. 2 K. Lekarna Zoltan Budimpešta. Zaloga: Dunaj, lekarna Lugeck 3.

Prebavne organe se mora najbolj čuvati. Ni ga organa v človeškem telesu, koji bi s tako neznatnim motenjem tako uplival na druge dele telesa ter istim provzročal najhujše posledice, kakor so prebavni organi. Prebavne organe se čuva s tem, da se istim omogoča delovanje ter čiščenje potom odvajajočega sredstva. Tako sredstvo za želodec je že 40 let uporabljivi Rosa-balsam iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega zaglagačelja v Pragi. Ta balsam se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. 2

Razgled po svetu.

K položaju. — „Národní Listy“ od sobote so prinesli iz parlamentarnih krogov krasen uvodni članek „Avstrijska rapsodija“. — Glavni smisel je ta-le: Nemci vedno govoričijo, da so oni stvaritelji Avstrije, zato jim tiče prvenstvo. — Ali kdo je stvaritelj avstrijske državne misli? Ta je bil — strah pred Turki. Razni narodi in dežele so se združili iz strahu pred Turki — in nastala je sedanja Avstrija. Ko je ta strah prešel, se narodi niso zopet ločili, marveč zgodovinska logika je šla svojo pot dalje. — Nastopil je mesto Turkov nov sovražnik, ki je ves čas še nevarnejši. To je — vsenemška misel. In Avstrija? Namesto, da bi se tej misli postavljala v bran kakor proti Turkom, narobe, je postala pijonirjem vsenemskega gibanja celo v nemških deželah. — Nemci so v Avstriji v manjšini. Tudi v parlamentu imajo manjšino, dasi še vedno preveč zastopnikov. Ali ker so Nemci, ne velja večina parlamenta nič proti manjšini. In prav sedanja vlada je zagotovila Nemcem, da brez njih se ničesa ne ukrene na korist ostalih narodov. Tako je sama postavila na glavo načela večine, davši manjšini neomejeno oblast. — In ta ista vlada ima pogum, očitati n. pr. češkim poslancem, da grešé proti ustavnim dolžnostim.

Kako je bilo z Ogrji? O njim se je vse dovolilo. Pravi srčki so to bili! — In danes? Tudi najviše gori bi radi nastopili proti njim, ako bi se upali. Tako bo i z Nemci. — Ako ima dr. Körber kaj snisla za Avstrijo, naj stopi pred vladarja z nasvetom: da treba opustiti dosedanje državno misel in narediti vse narode enako zadovoljne in srečne. Ie v tem je spas Avstrije!

Državni zbor. — Mladočehi so vložili nujni predlog, ki meri na zahteve gostilničarjev Avstrije v drž. konferenci ter se tiče revizije pridobitnih in gospodarskih zadrug ter zakona o krošnjarstvu.

Potem nujni predlog posl. Kramarja, v katerem so omenja, kako je dr. Körber zagrozil deputaciji iz Češke, da zakon o uravnavi plač učiteljem, kakor ga je sklenil deželni zbor, ne dobi sankcije, ako parlament ne bo deloval. — Kramarjev predlog zahteva, naj vlada takoj pove svoje namere glede doklad na pivo v zboljšanje učiteljskih plač.

Utemeljuje svoj pradlog je povdarjal dr. Kramar, da odgovor dr. Körberja nedopustno spravlja v zvezo delavnost parlamenta s sklepom deželnega zbora. Določiti treba, koga zadevuje krivda, ako se v učiteljstvo na Češkem zanaša duh, za kateri ni odgovoren nikdo v zbornici.

Vsenemci so zahtevali včeraj, da danes ne sme biti seje, ker 26. nov. je zopet obletnica, ko so udrli pod Badenijem policisti v zbornico. Ta dan je „dies nefastus“ za parlament. Predlog pa je bil odklonjen. Glasovali so zanj samo Vsenemci. Seja zopet danes.

Osrednja zveza avstrijskih industrijalcev je zborovala te dni na Dunaju. Zborovanje je posetil tudi ministerski predsednik in trgovinski minister. Sprejeta je bila resolucija, v kateri izjavljajo, da dajejo zborovalci gospodarski samostojnosti Avstrije prednost pred neugodno nagodbo z Ogrsko. Nadalje pozivljajo vlado, naj poskrbi, da se zaključijo pogajanja z Ogrsko na tak ali tak način. Slednjič so apelirali na državni zbor, naj gleda na to, da bo nagodba ugodna za našo državno polovico.

Klub slov. agronomov na Dunaju. — Pri I. rednem občnem zboru kluba slov. agronomov na Dunaju dne 20. t. m. se je sestavil sledeči odbor: Predsednik: cand. forest. Janko Urbas, tajnik: stud. agr. Rado Lah, blagajnik in knjižničar: stud. forest. Franjo Pahernik, za preglednika je bil izvoljen: cult. tehn. Fran Papež.

Minister Hartel o italijanski univerzi. — Sobotni „Piccolo“ prinaša pogovor, katerega je imel njegov urednik z naučnim ministrom Hartlom glede laške univerze. Minister je izjavil, da bi bilo nemogoče izvršiti nasvet rimskega lista „Tribuna“, da bi se namreč lasko univerzo ustanovilo tako, da bi se tri fakultete porazdelilo med Tratom, Tridentom in Zadrom. To da je nemogoče prvič radi tega, ker morejo posamezne fakultete provspevati še le tedaj, ako so združene, drugič pa radi tega, ker bi to zahtevalo prevelike denarne žrtve. Iz nadaljnjih ministrovih izjavanj je posneti, da dobe polagoma Italijani italijanske vspešne kurze na inšbruske univerzi, ne pa svoje samostojne univerze. Vsakakor pa da ne bi se ničesar doseglo, ako bi se hotelo sedaj to namero izvesti in da je treba čakati na ugodnejši trenutek.

Zoper cesarsko pesem. — Ogrski državni zbor se bavi celi teden z afero, ki jo je provzročila cesarska pesem. Kakor znano, je pri odkritju spomenika kralju Matjažu v Kološvaru poslanec Nessi demonstriral proti cesarski pesmi. Ker pa je Nessi tudi poročnik v rezervi, je zahteval general Vihar proti njemu disciplinarno preiskavo. Poslanska zbornica, posebno pa njena neodvisna stranka pa je bila mnenja, da je general s tem kršil imunitetni zakon. Zatekla se je dolgotrajna debata, ki še ni završena a grozi provzročiti še obstrukcijo v zbornici. Neodvisna stranka trdi, da je bila velika netaktnost, igrati cesarsko pesem pri slavljenju kralja Matjaža, ki se je vendar bojeval proti Avstriji ter ni hotel ničesar slišati o Avstriji. Najviharnejša seja je bila v petek, ko je Fejervary zagovarjal postopanje generala Viharja ter povdarjal opravičenost cesarske himne tudi na Ogrskem. Ko je Fejervary izjavil, da mora vsak oficir imeti predvsem značaj, zaklical je posl. Eötvös: „Pardon! V prvi vrsti mora imeti zdrave ude in ne značaj. Kar zadeva značaj, nimamo posebej častniškega značaja, kajti značaj mora imeti tudi vsak sodni eksekutor!“ Proti koncu ministrovega govora so provzročili poslanci neodvisne stranke pravcati upor. Klicali so: „Mi ne potrebujemo monarhije. O monarhiji naj nam ne govori! Baron Fejervary je minister Ogrske, ne pa monarhije!“

Gonja proti Poljakom na Nemškem se Nemcem še ne zdi dovolj ostra. Nemški hakatisti zahtevajo še ostrejšega postopanja. Hoteli bi, da bi ne smel izhajati noben list na poljskem jeziku in trudijo se, da bi dokazali, da je smeti kar razpustiti vsako zborovanje, na katerem se govori poljski. Kaj briga njih to, da bi se s takim nasiljem kratili obstoječi veljavni zakoni! Je pa tam gori tudi nekaj resnih listov, kateri so sicer tudi skrajno sovraži Poljakom, ki svare, ker se spominjajo, da taka sredstva niso nič koristila v cerkveno politični borbi in v borbi proti socialni demokraciji.

Visoka starost. — V Budimpešti je umrl te dni meščan Ivan Komenos v 118.

letu svoje dobe. Njegovo življenje je bilo jako burno. Leta 1854. ga je odlikoval car Nikolaj redom sv. Ane in 23 let pozneje mu je car Aleksander podelil tudi odlikovanje, ker je bil v vojni s Turčijo resil 3000 krščanskih rodbin od basibozuskega tiranstva.

Krupp, slavní izdelovalec kanonov, takozvanih Kruppovih kanonov, je umrl nagloma. Soc. dem. list „Vorwärts“ ga je dolžil pred kratkim nenravnosti. Nekateri mislijo, da je vplivalo to na njega tako, da je umrl.

Letni dohodki njegovi so znašali 25.000.000 kron. To premoženje si je pridobil z ulivanjem topov ter drugih takih stvari za vse države.

Zadela ga je kap v 49. letu življenja njegovega. V letu 1895, je bilo pri njem uslužbenih do 40.000 delavcev. Za delavce je baje lepo skrbel.

Napadalec na belgijskega kralja, Lah Rubino, pride dne 20. decembra pred porotnike v Bruslju.

Dvestoletnica mesta Petrograda. — Prihodnje leto in sicer 29. 30. in 31. maja ohhajali bodo naši bratje na Ruskem 200-letnico, odkar je ustanovil Peter Veliki mesto Petrograd. Petrograjski občinski svet se že zdaj pripravlja na to slavnost. Odprl bo ob tej priliki 20 novih ljudskih šol, sezidal nov temeljni kamen za novo obč. hišo, za novo učilišče in za veliko bolnišnico. Skupni stroški so proračunjeni na 12 milijonov rubljev. Zadnji trije dnevi majnika praznovali se bodo na Ruskem kakor prazniki.

V dobi mirjenja! — Iz Groznjana poročajo, da niso dobili niti odgovora na pritožbo, katero je posebna deputacija izročila na ordinarijatu v Trstu proti postopanju župnika Vasellija. Novi župnik noče ni čuti o kakih propovedi v hrvaškem jeziku in propoveduje vsake nedeljo samo po italijanski, zбоk česar so župljani izven groznjanskega gnezda — brez verskega pouka in brez pastirja. „Ed.“

Nravstvena slika iz Italije. — Iz Rima javljajo: V sicilijanskih okrajih Caccano, Camerata in Roccapalumba so uprizorili lov na bando brigantov Valsalona. Prijeli so kakih 200 oseb, ker so bili pomočniki brigantov. Mej temi je bilo tudi bogatih posestnikov, kakor n. pr. marchese di Cordeva in sin poslanca Coffaro. Posestnika Lino so mogli zapreti še le po hudem boju. Eden orožnikov je ostal mrtev na licu mesta. V gorah in po vaseh so razkrili mnogo skrivališč, preskrbljenih z vsem komfortom. Za načelnikom bande, Valsalona, samim, ni nobene sledi.

Grozna katastrofa. — Novijorski bogataš Hearst je bil dne 4. t. m. izvoljen v kongres. V proslavo zmage je priredil na svojem obsežnem vrtu sredi mesta veliko razsvetljavo. Med seziganjem umetalnega ognja je bilo dogovorjeno, da se izstrelí 60 možnarjev, ki so bili nabasani z bombami ter so stali v treh vrstah. Toda že prvi možnar se je razletel ter podrl celo vrsto, ki se je užgala ter prevrgla še ostali dve vrsti. Nastala je grozna eksplozija. Gledalci, ki se jih je bilo na poziv po časopisih nabralo do 40.000, so kakor besni zbežali na vse strani ter hoteli iz vrta. Strašen boj za življenje je nastal. Ko je prišlo 800 policistov na konjih ter so ljudi s silo pomirili, videle so se vse grozovitosti tega srditega boja. Nad 100 oseb je ležalo po travi po-hojenih, 12 jih je bilo popolnoma zmeckanih in mrtvih, nad 80 pa jih je bilo smrtno ranjenih. Po vrtu so stale cele mlake krvi. Sodi se, da so vsi pohojeni popadali od bomb zadeti.

Razne vesti. — Vseučilišče v Dorpatu je imenovalo grofa Leva Tolstega častnim doktorjem. — Revolucija v Kolumbiji je vsled sporazumljenja med nasprotujočimi si strankami končana. — Iz Berolina poročajo, da je neki kleparski pomočnik napadel v neki banki blagajnika ter ga z bodalom težko ranil. Poropati pa ni mogel nič. — V Črnem morju se je potopila laska ladija „Bosnia“. 82 potnikov in del posadke je utonilo. — Krüger in dr. Leyds imata baje še velike svote, ki so bile last prejšnje transvalske republike. Angleška vlada pravi, da ima dokaze za to. — Slovansko dobrotvorno društvo v Petrogradu je dalo ruskima konzulatoma v Sredu in Prizrendi na razpolago 10.000 rubljev v pomoč macedonskim begunom. — V Madridu je bilo te dni posvetovanje, na katerem se je govorilo o znižanju proračuna za cerkvene troške. —

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj
FRANA WILHELMA
Lekarna in c. kr. dvornega zalagatelja
v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko
se dobi v vsaki lekarni 1 zavitek za 2 kroni
avstr. veljave.
Kjer se ne dobi, vrši se pošiljatev direktno.
Poštni zavoj — 15 zavitev 24 kron franko
na vsako avstro-ogersko pošto.
V znak pristnosti je na omotu grb ob-
čine trga Neunkirchen (devet cerkva).

Trte, cepljene na
amerikanski podlagi,
krepko zrastle v več vrstah.
Cena: 100 kosov 20 kron
" 1000 " 180 "
Priporoča **Adolf Ferrant**
v Gorici.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nonski ulici 3,
(nasproti nonski cerkvi)
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za
vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko
zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške po-
trebe, voščene sveče itd. vse po zmerni cen.
Naročila za deželo izvršuje točno in solidno.
Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno
črk na perilo.

C. kr. privil.
civilna, vojaška in uradniška krojačnica
M. Poveraja v Gorici
na Travniku št. 5.

Se dobivajo vsakovrstna moderna sukna kam-
garn, piquet lastink, adria, serjot itd., blaga iz av-
strijskih in inozemskih tovarn ter gotove obleke, perilo
vseh vrst in spadajoče priprave k paradnim oblekam
za vsaki stan. Blago na meter in gotove obleke se
prodajajo tako po ceni, da je z mojo trgovino nemo-
goča vsaka konkurenca.
Obleke vsake mode od 5 do 9 let K 5-40 in više
vrhne suknje vsake mode 24-
za čisto duhovščino 28-
blace 5-
Haveloke in sobne plašče 15 K napre.
Za dame in gospice:
Haveloke 25 K
Sako in pelegrine 9
V slučaju da se kaj ne dobi v zalogi po
zahtevi, se izvrši točno po naročilu.
Razprodaja dežnikov!

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Dr. Rosa balzam **Pražko hišno mazilo**
za želodec
Iz lekarn B. FRAGNER-ja v PRAGI
je splošno, že 30 let znano **domače zdravilo**,
katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko
odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje pre-
bavne organe in drži v pravem toku.
Velika steklen. 1 gl., mala 50 kr. Za naprej
poslani znesek gl. 9-28 se pošlje velika stekle-
nica in mala za 75 kr. poštnine prosto na vse
postaje Avstro-Ogerske.
je staro, najprej v Pragi uporabljavano hišno
zdravilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi
obvaruje nečistote ter ublažujoče deluje na
vročino ter bolečino.
V škatljah po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.
Za naprej poslani znesek gl. 1-58 se pošlje
1/2 škatlja ali gl. 1-68 1/2 škatlja, ali gl. 2-30
1/2 škatlja, ali gl. 1-48 1/2 škatlja, poštnine
prosto na vse postaje Avstro-Ogerske.
Pozor! Vsi deli zaboja
so zaznamovani s zraven
natisnjeno in zakonito
priznano zaščitno znamko.
Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja, c. kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“ v Pragi,
Mala strana 203, na voglu Spornrove ulice,
potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in pl. Gironeoli.
Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Trgovina modnega blaga!
J. ZORNIK
GORICA.
Dobro moje trgovine stejen si
že dobiš od mnogobrojnih ča-
stnih in cenih dobrih, pre-
modernejših, ki se pri meni
vse radi tega se vidijo
po modnih listih 50%
ceneje kakor drugod.

E. LEBHERZ
Gorica
tovarna užigalice
priporoča prebivalcem Primor-
skega svoje izdelke raznih vrst,
posebno izvrstne in zanesljive
užigalice
Apollo

Zahvala.
O priliki nenadomestne izgube naše preljubljene soproge, matere, stare
matere in tašče
Julije Cazafura
izrekamo tim potom vsem udeležencem mnogobrojnega pogreba ter za izkazana
tolajilna sočutja na nenadomestni izgubi, najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalju-
jemo prečastito duhovščino, vse sorodnike, gg. uradnike c. kr. davkarje in sodnike ter
vse domačine, kateri so v toli številni udeležbi skazali nepozabni ranjki zadnjo
čast. Iskrena hvala tudi vsem darovateljem krasnih nagrobnih vencev. Vsem Bog
stotero povrni!
V Tolminu, dne 22. novembra 1902.
Žalujoča rodbina.

Božjast.
Kdor trpi na božjasti, k-rčih in drugih nervoznih
bolezni, naj z-hteva knjižico o teh boleznih. Dobiva
se zastonj in franko v Schwann-Apoteke, Frank-
furt a. M.

Zaščitna znamka: RIGOR.
LINIMENT. CAPSICI COMPOS.
iz Richterjeve lekarn v Pragi
pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče
mazilo; za ceno 80 h, kron 1-40 in 2 kroni
se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva
to splošno priljubljeno domače zdra-
vilo sredstvo vedno le v orig. stekle-
nicah z našo zaščitno znamko s „RI-
CHTERJEVE“ namreč, iz RICHTERJEVE
lekarn v zame kot originalni izdelek
le tako steklenico, ki je prevedena s to
zaščitno znamko.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“
v PRAGI.
Elizabethgasse št. 5.

Najcenejši izvir dobrih
UR s 3-letnim pisanim jam-
stvom
Hanna Konrad,
izvz. ur. izl. — Moai št. 249.
(Česko).
Lastne delavnice ur in fine mehanike.
Dobra rem. ura iz niklja gl. 3-75
Fina srebrna rem. ura 5-25
Fina srebrna verižica 1-20
Budilnik iz niklja 1-75
Trdka je odlikovana s c. kr. orlom;
ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče
originalnih pisem. — Ilustrovan cenik zastonj!

Anton Potatzky v Gorici.
Na sredi Raštelja 7.
TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.
POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.
Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.
Svetilnice. — Rožni venc. — Mašne
knjižice.
Mišna obuvala za vse letne čase.
Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.
Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce pejmih s in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Naznanilo.
Podpisani uljudno naznanja slavnemu
občinstvu v mestu in z dežele, da je
preselil dne 10. t. m. staroznano gostilno
„Pri belem zajcu“
iz Nunske ulice v Tržaško ulico št. 3.
V nadi, da mu slavno občinstvo ohrani
dosedanjo naklonjenost, zagotavlja, da bo de
skrbel kakor doslej za vsestransko dobro
postrežbo. Toči pristna domača črna in
bela vina; ima izborna kuhinjo z gorkimi
in mrzlimi jedili, da lahko postreže o vsakem
dnevem času. Nadalje ima tudi lepo urejene
sobe za prenočišča plujcev itd. Ima obširno
dvorišče za naklado in razklado blaga ter
prostore za vozike kakor tudi velike hleve
za konje in goved.
Svojim rojakom z mesta in dežele — se
toplo priporoča udani
A. Turel.

Peter Cotič,
čevljarski mojster
v Gorici, v Gosposki ulici št. 14
priporoča svojo
čevljarsko delavnico.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina
iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal-
matinskih in isterskih
vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerno. Postrežba poštena

Proti protinu in
revmatizmu
je tisoče in tisoče ljudij vspešno rabilo
Zoltanova mazilo proti
protinu in revmatizmu.
Mnogi trdijo, da se
to mazilo izvrstno
uporablja tudi pri
takih boleznih, kjer
celo dolgotrajne ko-
pelji niso mogle po-
magati.
Cena steklenice 2 K.
Glavna zaloga:
Lekarna pri „Črnem
medvedu“ Dunaj 1.,
Lugeck 3.
Direktna pošna razpošiljav
izdelovalca:
Lekarnarja
Béla Zoltán
Budimpešta.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu
v Gorici in na deželi, svojo
prodajalnico jestvin.
V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke
iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi
raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac,
pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-
Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo
v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in
po zmernih cenah.
Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovca v Semeniški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«.

Kranjski laneno oljati firnež, pristen
čisto kranjsko laneno olje
sladko jedilno laneno olje
priporoča

Adolf Hauptmann
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja v Ljubljani.
Pfaff-ovi šivalni stroji
so najbolji.
To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki
navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali,
da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se
ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffovim**.
Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno
brezšumno, so neprekosljivi za domačo rabo in
obrtne namene, so posebno pripravi za umelno vezenje
(recamirenje) ter se poučuje brezplačno.
prekosišo na dobroti vsako tovarno.
Jamči se za 10 let.
Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.
Zaloga **Pfaffovih** šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio št. 1
S. JUNIG & DEKLEVA.
Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14.